

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Hetfő

177. szám.

Pest, october 9. 18 48.

Nem kell táblabíró politika.

A Marczius Tizenötödike politikai hirlap october—decemberi évnegyedre előfizethetni helyben egyedül a Kiadónál, 2 ft. 30 kr. postán mindennap borítékba küldve 3 frt. 30 kr.

Egy hónapos előfizetést csak helyben egyedül a Kiadónál s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetések egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 2 kr. pp. fizettetek.

Pest october 9.

A képviselők háza a tegnapi ülésben a honvédelmi bizottmányt mind azon jogokkal felruházta, mellyel egy kormány rendesen bírni szokott.

Kossuth Lajos az elnök, ő fogja a tagoknak kijelölni, kinek mi dolga lesz, ki miért vállalja el a felelősséget.

Igy vagyunk. Okos ember érteni fogja ezt, ha mindjárt az új gyermek nincs is megnevezve.

Pest. oct. 9.

Mindezőráig Bécsből a dolgok folytatásáról semmi hivatalos tudósításunk nincsen. Postáról szó sincsen, és szinte félni lehet, hogy a győzelmes nép megint nagytelkűsködni fog, s nem fogja kiontott véreinek illendő árát megkérni.

A képviselők háza e napokban ülést nem fog tartani. A közönség minden új hírről salragasztványok útján fog tudósíttatni.

Seregeink ez időperczben valószínűleg már utolérték Jellacsicsot, mi egyszersmind annyit tesz, hogy meg is verték.

Mit kell tenni? ez a kérdések kérdése.

Ha a mi tanácsunkon indulna a világ, kimondanánk formaliter a republikát, mert lényegileg véve már is valóságos republikánk van.

Kossuth elnök, a bizottmány tagjai, kik között a teendők el vannak osztva, valóságos ministerek.

Az ország látni fogja, hogy megélünk mi egy király nélkül is lassacsckán.

A republica távolról sokak előtt olyan volt, mint az ördög, s most, midőn benne vagyunk, mindenki azt mondja: ej ha, hiszen ez isteni állapot.

Tehát csak rajta. —

A királyság rettenetesen megégette a szánkat.

Láttuk századok óta, láttuk a legközelebbi napokban, hogy mi egy király. Ma fehéret mond, hónap feketét, és csakhogy kénye szerint uralkodhassék, képes az országot a gyűjtogatás, rablás és gyilkosság minden borzalmainak kitenni.

Ha a nép meghajlik, vége a szabadságnak, a rabló bandák vezérei megosztóznak a prédán, ha pedig a nép győz, azt kívánják, hogy egy hazug nyájas szóra minden békébe menjen vissza.

Beszélik, hogy a király már Jellacsicsot ismét rebellisnek declaráta.

Nem kell sokat mondanunk, miszerint minden ember lássa, hogy az efféle köpenyforgatások a kőbel mélyében rejlő becsületérzésnek leggyöngédebb hurjait otromba módon szétmarczangolják.

Hanem már késő. —

Ha Jellacsich győz, láttuk már, minő sors várt volna ránk. — A győzelem részünkre kezd indulni, várja hasonló sors ellenségeinket is.

Minő kártyajátszás.

A királynak elég szavának egy visszahuzása, s mindennek vége. —

És az ország, ha szabadságát, nemzetiségét, s ősi jogait megtartani akarta, mennyi vérbe került volna.

Ez nem mehet így. El kell jönni az örök igazság órájának.

Uj kormány-forma biztosíthatja az országot. Uj forma kell Bécsben, Prágában, Milanóban.

S akkor ezen republikák szövotkeznek össze a közös szabadság nevében, s nem fognak félni, még az ördögöktől sem.

Pest october 8.

Politikai láthatárunk színvonalai sebesebben változnak mint a kofdítyol képeken Döbler büvös mutatványai.

Tegnap este öt órakor azon nevezetes királyi rendelet, mellyről mult számunkban mint egy elfogott s koholt levélről szólottunk valóságosan megérkezett.

Azonban a patthoz parancs horribilis kudarcot vallott, épen mintha a Marczius szerkesztősege Chinába küldött volna egy levelet, s onnan a menynek fiát tronjából letenni akarta volna.

Az ország elhatározta, hogy szabadságáért az utolsó magyarig küzdeni fog.

És minthogy az ember soha sem érzi magát jobban mint mikor tisztában vannak a dolgok, mindenki tudja mihez tartsa magát, tehát szép reményekkel éjji nyugalomra tértünk.

És minő szép reggelre viradtunk!

Nem fővárosi olvasóinknak szólunk, mert itt e perczben nincs ember kit a terjedő hírek fel nem kerestek volna.

Minő vig arcok szerte a városban. Minő remények, minő kilátások. Ennyi nem történhetik meg egy éj lefolyta alatt! Az lehelleni mi tán a tegnap tegnapelőtti eseményeket álmodtuk ma vagyunk ébren — most vonul el szemünkön a sűrű felleg, mollynek homálya alatt képzetünkkel a legfeketébb képek üzék gunyos játékaikat.

Nem is tudjuk min kezdjük. Előttünk gazdag halmazban fekszenek a legdicsebb tények.

Először is Roth general. . .

Perczel Mór és Görgei ő kelmét 7,500 emberével fegyverestől, s tizenkét felszerelt ágyújával együtt elfogták.

Hétezer ötszáz fogoly egyszerre. A menykőbe illy számoktól a világ Napoleon kora óta egészen el van szokva. Hétezer ötszáz fogoly, meg a már Pestre hozott két ezer ötszáz, kerek számmal épen tizezeret tesz.

Ez a 10,000 amugy két nullával kiírva a lapnak olly gyönyörű alakot ad! Bolond volna az az ujság író ki illy szép szám mellé, még azon törné fejét, hogy amolyan hat rőfös cifra phrasikat foltozzon össze.

Csak egy huszannaegy fontos éljant kiáltunk Perczel Mór és Görgei Arthurnak kik njonnan felnyíló historiánkban az első lapon fognak felütni.

Éljant kiáltunk nem különben Gáspár János huszár Kapitánynak is, ki a győzelem kivívásában a lényegesb szolgálatot tevő.

A derék hős a mai ülésbe bevezetett, szemtanuja lehetett azon lelkesedésnek, mellyel őt a képviselők, s minden jelenlévők fogadták.

A kapitány azonnal őrnagynak neveztetett ki — A magyar nemzet megemlékezett, hogy leginkább azon katonai egyéneknek tartozik hálával és köszönettel, kik a szívök sugallatát követve, akkor álltak hozzánk, midőn még ügyeink győzelme teljesen kétséges volt.

Roth tábora s tiszti kara a harcz mezőn esküdt tőnek, soha többé magyar testvéreik ellen nem harczolni. És azonnal lehányák magokról a schwarzgelb szinekeket.

Az ülésben a szószék négy elfogott s már a sok csatákban elrongyosodott schwarzgelb zászlóval volt ékesítve.

Most át megyünk azokra mik Bécsben történtek.

Jellachich a birodalmi városához közeledvén az osztrák kormány elveté álarczát és segítségére seregeket akart kiindítani.

Legelőször négy olasz granatos bataillon állítatott ki. De mi történik, a szabadság szerető becsületes lelkű olaszok közepette a schwarzgelbismustól egészen pestilenczirott légnek, kinyilatkoztatják, hogy ők a magyarok ellen harczolni nem fognak.

A kevély Burg erre meghökkent, de azért erőszakhoz nyúlt, kiállit egy német vasas ezredet, s lövetni parancsolja a granátosokat, ha nem engedelmessékednek.

A granátosok megindulnak. Képzeltetőd, hogy feltevék magokban, hogy csak egyszer legyenek a szabad magyar földön, majd tudni fogják mitevők legyenek. —

Ezalatt azonban Bécsben mozgalom támadt az aula s munkás osztály egy hídat, mellyen a granátosoknak át kellett volna jönni, felégettek.

A Burg az elrontott híd felépitésére hídászok küldött, de ezeket a nép szét verte. . . A városban pedig, különösen a Wieden külvárosiak tömeges felkelése következtében a mozgalom teljes kifejlődést nyert, az áruló Latour hadügyminister mindenütt halálra kerestetett, s végre egy kályha lyukban megtalálván, irgalom nélkül meggyilkoltattatott, teste az utcákon körül lambérgiroztatott, s végre parisi divat szerint az am Hof téren egy légszesz lámpára felakasztatott.

Nem akarjuk sérteni az olvasót azzal hogy ezen tényekre commentart írjunk.

Megtörtént. Így történt s punctum.

A mi ezután jött természetes. A becsületes nép ismerve minő alávaló kormányal van dolga, új megtámadtatástól félve a városban barricadokat épített.

Eddig a tudósítás.

Móga general a magyar hadsereg elhírek vétele után azonnal Jellasich bomlodozó csordája ellen indult, és segítséget viend azon bécsi népek, melly a magyar nemzet iránt mutatott sympathiaért magát a nyílt veszedelemnek kitette.

Pest oct. 8.

Eljött hát végre a számolás órája, és kifogyolt e hosszútűró nemzet a kába nagylelkűködés és veszélytűző hűség kifogyhatatlan fonalából.

Az ítélet nagy órája ütött: büntetés minden áruló és gaz fejére üljön bár magán a tronon, és jutalom, s hála az érdemesek, a haza hűfiai számára e kettős feladat napjai immár valahára megjöttenek.

Nem hiában itt szívünkben a hit, hogy nem veszhet el e nemzet, mellyben annyi erő, annyi nemzetiség és annyi önnérdeknélküliség van, és nem ok nélkül maradt lelkünkől mindig távol a csüggedés és félelemnek annyi sziveket leverve átjárt, átkos szelleme, mert hiszen itt van a perc, mellynek jöttét — ha csak e nemzet tenni akar olly bizonyossággal hittük és hirdettük, mint isten az egekben ma és szent ügyünket elveszni nem engedé.

A szemtelenül kiskedő ellenség szétverve megszaladt, egy része agyonveretett, más része czerenként fogolyá tétetett.

A hitszegő Latournak széttepett teste Bécsben a lámpára akasztatott és pusztított és irtatik az áruló faj mint a mérges gomba faj, melly halált és vesztet okozza annyi becsületeseknek.

Így, így van jól, kövesedjék még sziveinkben a könyörület minden érzete, szaggassunk ki agyunkból a kegyelmezés gondolatának minden erét, és fojtsuk meg a szánalom csiráját a nagy-lelkű szívben minden iránt, ki öszvecsküdt a haza, az emberiség és szabadság ellen.

Halál és ismét halál! legyen az egyetlen válsz, melly a gyáva gazok rimánkodásaikra adassék.

És semmi egyezkedés senkivel. Nem a reactioval, nem a camarillával nem a dynastiával és nem mind ezeknek gyáva eszközével a királyal.

Miért sinogassuk mi ez élhetetlen teremtményt tovább, ki az uristen remekét az embert teszi neveltségessé.

Miért emlegetünk mi röszt tanácsokat, gonosz környezeteket és isten tudja micsoda pleomasmusi elnevezeteket.

Nekünk az osztrák császárral és tanácsossáival semmi dolgunk.

Nekünk csak a magyar király és ennek tanácsossai tartoznak számadással.

És ha a magyar király nem saját hanem az osztrák császár tanácsossaira hallgat, már mindjárt elköveté a hazaárulás bűnét, mellyért őt a nemzetnek kell előre perbe fogni joga sőt kötelessége van.

Mi közünk nekünk ahoz, ha Latour vagy Doblhof vagy bármelyik ezt vagy amazt tervezi, mi csak ministereinket számoltattjuk és halátjuk, hogy ők nem árulók, de igyekeztek és hazafias intézkedéseik, mindig és örökké a királyi udvar kapuin belől és örökké a tron karszékéből tétettek semmivé, akkor nyilván áll az árulás és a bűnös senki más mint a király.

Veszen az áruló ha mindjárt sz. István palástjába burkolta is magát.

És ne mondja nekünk senki, hogy az a király egy beteges, magából jól lehetetlen ember, Zsofia emlezből szopja mindennapi táplálékát, hogy koponyája üres és azt se tudja, hogy mellyik jobb, és mellyik balkeze, mert mind ezzel semmit sem mond legfeljebb azt, hogy dajkák kezére bizassék s hogy szálljon vagy szállitassék e arról a tronról, mellynek méltóságát neveltségessé tevő bepiszkolá.

És vonatassék kérdőre, fogathassék perbe a király családnak azon tagja, kinek élete egy folytonos scandalum és ármánykodás vala, ama müncheni freimaedchent ki azt hitte, hogy néki minden frei s ki nem ösmert más gyönyört, mint megrontani a népek szabadságát.

Föl hát magyar nép, Bécsbe felkeresni a reactiót melly előbb minket akart elnyomni, hogy aztán saját fiait elnyelhesse.

Föl magyar nép segílyt vinni, a derék bécsi-eknek, kik megérték, hogy létezök, csak a magyarnak életétől függ, kik feltámadtak szent ügyünk diadalát, melly az övének garantiaja, maguk részéről is elősegíteni és megbüntetni az árulókat, kik kobelében forralták a gaszág terveit ellenünk és ellenök.

Föl föl Bécsbe nemzetem, bölcsőjében szurni agyon a gyalázatoságot, és testvérkezét nyujtani az egy és közös ügyben fáradó — bár külön ajku — testvéreinknek.

Talpon álljon minden, hogy a kormány első intézésre kiindulhasson, merre parancsoltatik.

Talpon álljon minden, hogy az árulás legkisebb mozduletát észrevehesse és agyonverhesse. És a diadal nem maradhat el szent vagyunkra, melly az emberiség és szabadság ügye.

Előre magyar! kormányod élén Kossuth áll, e haza legerélyesebb firtól környezve; Kossuth ki éretted élt és éretted halni kész, kit ösmersz és tudod, hogy megcsalni nem fog.

Most vagy soha szabadulsz meg az elnyomtatás 300 adós jármától és leszesz független nagy és hatalmas nemzet, millyenné lehetni isten tulajdonokkal felruházott s millenné lenni a magad iránti kötelesség és istened iránti hála parancsol.

Föl hát a kinek szívében vér van, és kezeit felbirni képes? rá az ellenségre, melly a nép felkelésének csak hírére is megfutott vagy pedig czerenként adá meg magát életre és halálra.

Mig egy részünk elmegey Bécsbe induljon a más le a ráczokhoz és rakjon tüzed körüle, hogy kénytelen legyen fullánkjának mérgét, mint a scorpio saját magába vágni bele.

És ha itt készen leszünk, el Erdélybe meglátogatni Urbánt és a szászok bujítókat, Szeben-

ben és a pokol fenekében, és kitörteni minden árulót a magyar föld színéről.

De menjen Horvátországba is rögtön egy telyhatalmu kormány biztos maga mellé vevén pár század huszárt, és tüsse fel székét Zágrabban, és állitson fel pár akasztófát, mellyre ne a tudatlan népiat, hanem az Agra mer Zeitung literatus gazembereit huzassafel. Horvátországot éppen nem leend nehéz megnyerni, csak rögtön kell iránta intézkedni. Fiumé is várja szabadítását.

És küldetessék parancsolat minden városhoz, megyéhez és hatósághoz, miszerint a király utolsó iratát magok részéről és semmitörőnek nyilvánítsák s a reactiora figyelemmel legyenek.

És bizony maga is mozoghatna már Erdély, mert ki magán nem segít, azt az isten sem segít meg.

Miféle eljárás az, hogy Erdélyben még két teljes zászlóalj sincsen, mi dolog az, hogy a népfelkelésre Urbán ellen még csak nem is gondoltak, és Déés segélyére a nemzetörégi parancsnok csak 120 embert tudta küldeni.

Bizony, bizony ha Erdély elhagyja magát, az isten is elfogja hagyni. Magyarhon javára eddig bizony nem sokat tett, de tett igen is akadályt particularis érdekektől saturált oktalan követeléseivel az erők egyesülésének elibe és adott erőt és támaszt, neveltség kivácaataival, a szászok alkotmány ellenes mozgalmaink, s nyakára hagyá róni az oláh fenyegetődzés kitörését, mellytől annyira megrémült, mint a kába vad a boa szemtől.

Azért fel fegyverre, minden oldalról ime és tul is a királyhágon. A győzelem ki nem maradt soha a szent ügytől, ha az hozzá illő készséggel és férfias elhatározottsággal védetik.

Előre, előre magyar nép választott istened tetszőleg mosolyog reád.

Légy méltó kegyelmére!

Csernátóni.

October 8.

Azt is halljuk, hogy István főherczeg hazánkba kívána visszajönni.

Mi csodálkozunk, hogy a nemzet képviselői nem határozzák meg amaz embernek perbe fogtatását! és csodálkozunk, hogy jóságai még nem tétettek per alá s nem soroztattak a nemzet vagyónának osztályába.

Azért igen örvendünk ha ezen visszajöveteli hír nyomán országunk kormányát, a megszkölt gyáva hadvezér és hűtlen polgár Habsburgi Istvánra figyelmeztethetjük.

De ezen figyelmeztetés mellett nem állhatjuk meg miképp ezen ember insolentiaján ki visszajövetelét többek állítás szerint a nádorságba visszahelyeztetés reményével öszvekötni nem szégyenli és nem átkodik honpolgári méltó bosszúságunknak szabad folyamot ne engedjünk.

Mi felszólítjuk a kormányt ezen hittelen polgárra és hadvezérre, ha netán megérkoznék a törvény büntető hatalmát rögtön kiterjeszteni, és figyelmeztetjük azon felelősségre, mellyel isten és nemzet előtt a bűnösök büntetésére s az erény jutalmazására nézve az ország kormányzatával együtt, magára vett.

Nem találjuk mértékét azon szemtelenségnek, melly ahoz kell, hogy valaki egy a veszély per-

czében hűtelenül elhagyott állomását, s veszély olmultával ismét visszavehetni csak reményel is bírjon; és nem találunk szavakat azon szemérmelen gyalázatoságnak bélyegzésire, miszerint valaki az által elárult hazájának halájjára és jutalmazására számítson.

Csernátóni.

Pest oct. 9. 1848.

Azt halljuk, hogy oda fen a királyi udvarban ismét köpenyegét fordítottak.

Istenünkre ez minket meg nem lep, sőt inkább azon csodálkoztunk volna, ha a tron és királyság valamiben — habár a hitszegés — és árulásban — valahára egyszínű játékot játszana.

Megszoktuk már gyáva alacsonyágát ama királyi udvarnak, mellyből 300 éveken át csak az árulás átkai terjedtek el e hon felett, mellyből csak egyetlen király kelt ki, kiről ellehete mondani, hogy legalább caractert mutatott, s ez is saját édes rokonai által megmérgeztetett, hogy ne álljon utjában az örökségül vett és hagyott hitszegésnek.

Ösmerjük — saját kárunkon — ösmerjük a Habsburgok hazát, és maga az Isten mindenhatósága sem volna képes keblünkben bár mi kis szikráját az irántoki hitnek és bizalomnak feléleszteni.

Mind, mind, még a bölcsőben fekvő Hoheit is csalfa és a dajka tejéből hitszegést szop.

Árva lelkünkre mondjuk szépen akarnak velünk játszani, s

Waer' die G'schicht' nicht so verflucht gescheidt.

So möchte man sie herzlich dumm zu nennen.

Elborítják uram az országot az árulás minden nemeivel, felégettetik a magyar szorgalom által legvirítóbbá tett falvakat, öldöstitik, gyilkoltatják e honnak legderékabb fiait, nyomort és inséget terjesztenek mindenfelé és minden galád uton, megcsalnak minden lépten, és midőn látják, hogy mindezek daczára a magyar nem nyújtja nyakát alázatosan a kegyelmes igába, midőn észreveszik, hogy minden árulásuk a felébresztet oroszlánynak serénye megrázására is dugába dül és semivélészen: midőn meggyőződnek, hogy e nemzettel paczkázni nem lehet — hát ismét elő akarnak állani a régi szép mesterséggel s elakarják velünk hitetni, hogy csupa becsületességből s az atyai szívnek kegyelmes jó akaratjából történt minden s csak rosz tanácsadók által teremtett félreértés oka minden balescménynek.

Oh a hitszegő fajzat! melly tégedet édes hazám ismét szép szavakkal akar a syreni karjaiba vezetni.

Nem, nem! itt többé kibékülésről, kiegyenlítésről szó ne legyen.

Nem, nem! a béke e hon és e ház közt megszünt, csak egyik maradhat életben!

Nemzetem! édes testvéreim, szeretett fiai, e sokszor elárult, de végre megszabadult édes anyának, e jó áldott honnak! vigyázzatok intő szavaimra és ne engedjétek magatokat a mézes ígéretek kelepczéjébe vezetettetni.

E galád faj mindig csak arra munkált, hogy csontjaidból a velőt és ereidből a vért kiszívhasa, melly csak a kényszerűség legszörlemből perczé-

ben tett valami egyebet, mint roszat, de ekkor a jesuitának mentális reservatiojával s csak alkalomra lesve, mellyben az adottat hitszegőn vizsgálza ragadhassa.

Ha életem boldogsága és jóvendőm üdvössége függne az ő bennőki hittől, még is a kárhózatot fognám választani!

Ha édes atyám átka, és nemzetem nyugvetése volna is a bennőki bizalomhoz kötve, ugy sem fognám ígéretekre még rongyes saruimat se bízni.

Nem, e nemzet nem lehet oly gyáva e nép nem lehet oly vak, hogy sorsát ismét is ujra azok kezei közé tegye, kiknek uralkodása alatt elfeledé a becsületes kormány milyensége iránti tudatát.

Nem, e nemzet nem lehet oly előhozott istentől, hogy szabadságát ismét azoknak őrzetére bizza, kik 300 éveken át boa constrictorként szoritották és zúzták össze függetlenségének minden csontjait, alkotmányosságának minden izmait!

Nem, az isten átka nem nehezülhet illy megvakítólag egy népre sem!

Nem, az eget ura nem büntethet egy nemzetet is illy rémitő öntudatlansággal és esztelenséggel!

Azért hát fel magyarok! a trombiták harsognak, a dob robajja perog; az álgyük dörgése hallatik — a harcz még foly!

Fel fel! tehát a harczra, melyet a galadság indított megrontásunkra, de melly saját számára ázott verem leendhet, ha magunkat férfiasan viseljük.

Fel fel! a gyáva gázság ismét alkudozni akar, a kardcsapása legyen választok a hitszegő ajánlatára.

De ha ismét meghagyjátok magatokat fogni a szép szavak lépjével, ha ismét hisztek a hazug jószívűségnek is kénytelen barátságának: akkor az Isten meg fog verni titeket és azt fogja mondani rátok: Legyetek szolgák ti gyáva hitvány nép! kik szent akaratomat megérteni nem tudátok! legyetek szolgák, és nyomja sirjaitokat unokáitoknak óránként és kifogyhatatlanul növekedő átkal!

De nem, az istennek haragja nem nehezülhet a szegény hazára, mellynek szenvedését meg sokallá e nép szabad, hatalmas és nagy leend és nem fogja túrni többé a hitszegők zsarnokságát feje felett.

És isten is ugy áldja meg, miat ezt nem fogja túrni.

Csernátóni.

Pest october 7.

Barátom Bort!

Ujból itt van kis karavánunk, megtérve a tiszamelléki pusztákról, hogy megmondjuk és hirdessük néktek, hogy a magyar lelkesedés nemcsak pusztla szóban, hanem tettekben is él.

Utolsó leveletem Vásárhelyről írák, meghatva, megragadva azon elődzettől, hogy az irányt kapott lelkesedés tettekben mulatkozásának mértéke itt még nem fog megállapodni, és ha lehet, még tündöklőbben, még nagyobb erővel fog kitörni az elárult haza, a fenyegetett nemzetiség és

körülhálózott szabadság megmentésére irányzott általános készségnek és mindenre elhatározott akaratnak nyilvánítása, és e nyilvánításnak tettekkel beváltása.

És elődzetem nem csalt, mert mit Szegeden megirtunk, az minden fogalmat túlhalad, azt látni és halani kelle, hogy megérteni lehessen.

Azt mondják, hogy midőn a lélek elaltatva van, munkálódási és teremtő erejének egy részét elveszti, s hogy a tárgyat, melly exaltálóra ragadá, megírhasa, méltólag elmondhassa, a pedig vér forrásának lecsilapultát kell bevárnia.

Ezt érzöm én Szegeden — a látották történethelyén — mert agyannak szerény eszmeformásából semmit, de épen semmit sem valék képes merithetni!

És eljöttem vissza Pestre, és leültem, hogy megírjam lapodnak utazásunk végét, s ime azt kell hinnem, hogy a lelkesülés ama sublimált hőssége kiszáraztá lángtűzével eszmém forrását, mert kezemben elakad a toll, ha elkezdni akarom hű rajzát a szegediek hazafias viseletének.

Azonban mégis megkísértem a nagy feladatot, előre is bocsánatot kérek, annak gyenge megoldásáért.

Szerdán reggel indultunk ki Vásárhely derék magyar nép vendégszerető, és hazafias érzelű köréből.

Kocsi vonatunkat egy körülbelül 25—30 főnyi lovas nemzetőri csapat szágulda előre, fürge paripáikon kergetve a szélt, melly a gazdagon hulló esőt csapdosá.

Algyőnek — hol a Tiszán átkeltünk — kocsink felé ballagtunkban két atyánkfia közelget felénk a magyar nép azon fajából, mellynek isten homlokára süté a becsületesség, igazlelkűség és hazaszeretet nyíltságát, kiknek vonásai tisztaságából olly hűn és igazán olvashatni a romlatlan lélek mesterkéletlen gondolatait.

Kossuth felé közeledének, ki látva jöttöket megállá. Arczaikon a boldogság érzetének kétségtelen kifejezése ült, s remegő hangjokban, könnyező szemekben, és reszkető kezök egybe kulcsolásán volt valami olly megható, melly magát a hazaárulót is bünbánatra téríthette volna, volt valami olly megindító, melly tán még a lelketlenség szeméből is képes lett volna könnyűket sajtolni.

„Hála néked Istenem! hogy láttam ötet, így szóla az egyik ősz ember, megcsókolni akarva a becsületes kezét, melly az övét szoritá, s többi szavait csak megindult könnyűi tolmácsolák.

És mondja néken valaki, hogy a nép nem hállás, hogy a nép nem jutalmazza az érette élőket, szenvedőket.

Egy illy leirt jelenet, mellyben olly tiszta szeretet, olly utógondolat nélküli ragaszkodás, olly minden áldozatra készség mutatkozott nagyobb jutalom a férfúú, tiszta hazafias kebelnek, mint a hatalmasok minden aranya, és minden kegymosolya.

Algyőnél már több kocsik vártak érkezésünkre, de valamivel odább állott egy hatalmas lovas csapat, és számtalan kocsik serege, mellyek a folytonosan hulló esőnek daczára is már kora reggel óta vártak vezérünkre.

Igy mentünk be Szegedre, mintegy 50 kocsival és 100 lovassal.

A városnak egész nemzetőrsége — mintegy 7000 fős fölé — fel volt állítva, s az éljenezéseknek, zenének és ágyuzásoknak nem volt hoszsa vége; és a temérdek nép özönle kocsisoraink után, mint a víz az odább odább uszó hajónak utánna, rögtön betöltve az üresült tért habjaival.

Kevés pihenés után Kossuth lement szállásunkról a nagy téren felállított tribune-ra, melly felett sátor vala felhuzva:

És a fellépő szonokot, a nép emberét a tiszta hazafit koszoruk boríták el, mellyeket gyöngéd nőkezek szorának.

És lön ünnepi csend.

Vezérünk kissé rekedt volt, de a rekedtség nem vehete erőt hangjának lebüvölő hatásán.

Elmondá a gazságnak azon proteusi nemeit, mellyekkel e drága hont körül hálózni akarják, és elmondá, hogy az nem lehet, hogy így győzzön a rossz az igazságon a bitorlás a jogszerűségen, de esküszünk, hogy e hazát utolsó csepp vérünkig megvédjük, és megtisztítjuk őt minden árulótól.

És a nép ezrel lefödött fövel, feltartott kézzel és magasztosult arccal, után mondá az eskünek — mellynek e felebbi szavak csak kivonalát tesz — minden szavát, mint szokta mondaní az ímának Igéit, a pap után ha Istenhez felfohászkodik.

Ez olly valami nagyszerű jelenet volt, milyet csak az igazságos ügy harcaiban lehet találni, oly jelenet, mellyre Istennek borusége jó kedvben pár óra után kiderült és a nap arany sugarai a még könnyező szemek gyöngycseppjeiben törték meg színeiket.

Mond hova, mikor és meddig megyünk és egyetlen szavadra ezerenként fogunk előtódulni! kiált a nép, mellyet látva elhihetni, hogy Isten az embert saját képére teremtette.

Gyűlés után roppant ebéden voltunk a Casinóban, hol mindent találtunk, mit csak magyar szivesség fölmutatni képes.

Este 8 órakor nagy fáklós zene vonult ablakaink alá. A fáklótartók nagy része Szeged lelkes hölgyeiből állott, kikhez hasonlókat ösmerve mondhatá el Schiller szavait: Ehret die Frauen!

A tisztelgők szonoka oly gyöngéd figyelemmel volt Kossuth iránt, hogy felkérné őt, miszerint kémélje mellét, és ne válaszoljon semmit is. Mind a mellett is vezérünk többfele és mint mindig mindenkit megnyerőleg beszélt.

Megjegyzem még, hogy a tisztelgők szonokainak egyike, saját szavai szerint, horvátszülé-

tésű ifju volt, de azért szívéből jött szavai magyar érzelmet leheltek.

Másnap, az az csótörtökön ülésezések voltak a népfelkelés rendezése tárgyában.

Dél felé a várban voltunk, hol a szegény olaszfogyók bizonytalan időre csupa zavargási hajlam miatt — tehát nem factumért, hanem a factumnak bekövetkezhetéseért zárva tartattak.

Vezérünk emberszeretét nem futhatá el a soha kinem hallgatott szerencsétlenek sorsa, s rendelkezést tön, hogy biztos fedezet alatt Pestre szálltassanak; innen tovább küldendők, szabadjon azonban reménylenünk a kormány és elnök humanismusától, miszerint ezen szegény olasz fogyók itt rögtön szabadon fognak bocsátattatni, avagy csak meghálalásaul annak, hogy a bécsi olasz granátosok kinyilatkoztaták, miszerint ők Magyarország ellen harcolni nem fognak.

Adjuk vissza őket a szabadságnak, mellyől hazájuk szeretete miatt, az árulás és zsarnokság megfosztá.

A várbeli katonasság a legnagyobb lelkesüléssel fogadott, valamint az ujonczok is, kik pár nap előtt oda érkeztek. Kijövetelünkor az olasz fogyók evviva Ungheria és evviva Kossuth — örvendező hangokkal bucsuzának tőlünk.

Megnéztük ebéd után a korházat és a betegek száma jelenleg mintegy 300—400 de ez előtt pár hetekkel 1200-an is felül volt, a Sándor ezredtől igen számosan vannak a sebesültek közt, kik többnyire tótok.

A reconvalescens magyar sorkatonák szenvedéseik jutalmául, csak azon egyetlent kívánák az országos biztostul, hogy szolgálhassanak ezután a honvéd zászlóaljak valamelyikében. Ohajtásuk teljesítettik.

Másnap az az Pénteken, reggel elhagytuk Szegedet, követve az összes nép szerencse- és áldás kívánataitól. A nemzetőrség ismét fel vala állítva, és kocsink sora előtt ismét egy egész csapat lovasság száguldott.

Szombaton reggeli 5 órakor érkezénk Pestre, Miként fogadtak eddigvaló utunkban Kisteleken, Félegyházon stb. azt elhallgatom, mert csak ismételni kellene a lelkesedésnek mindenféle jeleit, de más részről is az eltölt két napok eseményei annyira elfoglalták mindnyájunk lelkeit, miképp a múlt héti események, már mint valami régen múlt képek tűnnek elő.

Most ismét itt vagyunk s hihetöleg darab ideig itt maradunk, s így szives olvasóit s téged barátom naponként szerencsés lesz láthatni, barátod

Csernátoni.

HIRDETÉSEK.

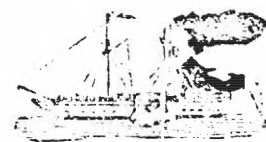
(1-3)

Ló eladás.

Szénapiacson 396. sz. alatt van egy nemesített verű 15 $\frac{1}{2}$ markos hátas, vagy kocsiba is igen használható ló eladó.

A legjobb fogpor,

szeplővíz, és tyukszem-irtószer folyvást kapható — Löllbach nagyhid utcai boltjában.

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 órak.

A dunagőzhajótársaság főügyvivősege.

Magyar köz-zépp. vasut.

Naponkinti indulások 1848-dik szeptember 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. oz. utazók körének, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat	reggeli 6 óra 30 perc.
" " tehervonat	délben 11 órakor
" " személyvonat	délut. 1 $\frac{1}{2}$ óra.
Szolnokból Pestre. Tehervonat	reggeli 4 óra 15 perc.
" " Személyvonat	reggeli 6 óra 45 perczkor.
" " Személyvonat	délután 1 óra 45 perczkor.
Pestről Vác felé	reggel 7 órakor.
" " délután	3 óra 30 perc.
Váczról Pest felé	reggel 8 óra 30 perc.
" " délután	5 " 45 "

A magyar középponti vasut igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.